

Använd räntefond med lägsta kostnader för att skapa bättre aktieindexobligation

Sedan den senaste börskraschen har aktieindexobligationer varit en produkt som rekommenderats av banker och finansiella "rådgivare". Med lockropen "pengarna säkert tillbaks" och "både hängslan och livrem" såldes aktieindexobligationer för 59 miljarder förra året och 43 miljarder första halvåret 2007. Den främsta nackdelen med aktieindexobligationer är dålig informationsgivning i prospekten och att delar av kostnaderna inte redovisats vilket också kritiserats av Finansinspektionen i rapporten 2006:19. Den ökade försäljningen av aktieindexobligationen har väckt frågan hur produkten säljs och Finansinspektionen planerar nu en ny tillsynsaktivitet (DN 17/9-2007).

Låt oss jämföra vad en aktieindexobligation (Alternativ A) ger för utfall mot att köpa en aktiefond och räntefond separat (Alternativ B).

Alternativ A) En typisk aktieindexobligation för 100 kr består av en nollkupongobligation (obligation utan löpande ränta men med ett högre slutvärde efter t.ex 3 år) för 90 kr (som säkert blir 100 kr om 3 år) och en option på ett aktieindex på 6 kr och kostnader på 4 kr.

Alternativ B) Spararen köper en räntefond för 90 kr och en ren aktiefond för 10 kr på den valda aktiemarknaden.

Utfallet för spararen efter tre år kan bli enligt följande:

Alternativ A:

1) Aktiemarknaden sjunker med 50%:

Optionen blir värdelös.

Spararen får tillbaks **100 kr** som är slutvärdet på nollkupongaren.

2) Aktiemarknaden sjunker med 10%:

Optionen blir värdelös.

Spararen får tillbaks **100 kr**.

3) Aktiemarknaden står stilla under perioden:

Optionen blir värdelös.

Spararen får tillbaks **100 kr**

4) Aktiemarknaden stiger med 10%:

Optionen behåller sitt värde.

Spararen får totalt tillbaks 6 kr + 100 kr = totalt **106 kr**.

5) Den valda aktiemarknaden stiger med 50%:

Optionen stiger i värde med 50% till 30kr. Slutresultatet blir då 100 kr (värdet av nollkupongaren) + 30 kr = **130 kr**

Alternativ B:

1) Aktiemarknaden sjunker med 50%:

Räntefonden ger ungefär samma utfall som nollkupongaren på samma belopp = 100 kr. Aktiefonden minskar med 50% i värde vilket ger slutvärdet 5 kr. Totalresultatet blir **105 kr**.

2) Aktiemarknaden sjunker med 10%:

Aktiefonden på 10 kr sjunker till 9 kr. Räntefonden ger samma utfall vilket innebär att slutresultatet blir 100 kr + 9 kr = **109 kr**.

3) Aktiemarknaden står stilla under perioden:

När aktiemarknaden står stilla behåller aktiefonden sitt värde och slutresultatet blir 100 kr + 10 kr = **110 kr**

4) Aktiemarknaden stiger med 10%:

Aktiefonden stiger till 11 kr och slutresultatet blir 11 kr + 100 kr = **111 kr**

5) Den valda aktiemarknaden stiger med 50%:

Aktiefonden ökar med 5 kr till 15 kr och slutresultatet blir 100 kr + 15 kr = **115 kr**

Sammanfattningsvis ger alternativet med en räntefond plus aktiefond i ovanstående exempel bättre resultat i 4 av 5 utfall. Anledningen till att banker och finansiella "rådgivare" rekommenderar aktieindexobligationer istället för alternativet räntefond plus aktiefonder är att man tjänar mer pengar på att sälja aktieindexobligationer. Finansbranschen är mästare på att göra enkla produkter komplexa för att kunna ta ut högre avgifter. Avgiftsuttaget för aktieindexobligationen under treårsperioden kan vara mer än 4 ggr så stort som räntefond plus aktiefondsalternativet om man antar att årsavgiften är 0,1% för räntefonden och 1,5% för aktiefonden. Då "rådgivarna" normalt får en del av kostnaderna i en "kick-back" är det givetvis mer lönsamt att rekommendera aktieindexobligationer.

Notera också att en annan fördel av att köpa räntefonder och aktiefonden som separata produkter är att man hela tiden kan lösa in värdena och få likvida tillgångar. Det är speciellt viktigt för företag som skall placera sin likviditet, då kapitalet kan behövas med kort varsel. När man köper en

aktieindexobligation är man beroende av en dåligt fungerande andrahandsmarknad om man vill ha likvida medel under löptiden. Notera också att alla optioner har ett tidvärde. Om kursuppgången inträffar efter löptidens slut får man ingen del av uppgången med en aktieindexobligation. Med en del av pengarna placerade i en aktiefond får man del av uppgången oberoende när den inträffar.

Slutsats: Aktieindexobligationer är dyra illikvida produkter som i exemplet ovan ger sämre resultat i fyra av fem utfall. Välj istället att köpa en räntefond och en aktiefond som separata produkter för att få samma riskexponering om man vill ha "pengarna säkert tillbaks". Om man är säker på att börsen kommer att sjunka är det givetvis bäst att placera alla pengar i en räntefond. Om man är säker på att börsen skall stiga är det bättre att placera alla pengar i en aktiefond.

Per H Börjesson

Sparrebellen

